

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Stanila Agro” cu privire la executarea prestației și repararea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2rac-14/23
NR. PIGD 2-22008197-01-2rac-24012023)*

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art. 432 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Judecătoria Criuleni, sediul Criuleni, jud. – S. Caraman
Curtea de Apel Chișinău, jud. – A. Malii, V. Cotorobai, A. Braga

10 septembrie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursului declarat de Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 ianuarie 2022, GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Stanila Agro” cu privire la executarea prestației și repararea prejudiciului cauzat (f. d. 3-5).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a indicat că, în baza contractului de vânzare cumpărare nr. 1 din 29 iunie 2021, SRL „Stanila Agro” în calitate de vânzător s-a obligat de a vinde GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, producție agricolă pe care s-a obligat să o primească de la depozitul vânzătorului și anume grâu, roada anului 2021 în volum de 100000 kg în valoare de 300 000 de lei, reieșind din costul de 3 lei pentru un kg din masa utilă a acesteia.

3. Termenul de predare a producției agricole, potrivit condițiilor contractuale (pct.1.1), este nu mai târziu de 31 august 2021, iar achitarea producției agricole trebuie efectuată în avans 30 % în decurs de 7 zile de la semnarea contractului (pct.3.5) și integral prin virament nu mai târziu de data încărcării.

4. În baza decontărilor reciproce în perioada de referință, se constată că GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a achitat un avans în sumă de 150 000 de lei, fapt confirmat prin ordinele de plată din 05 iulie 2021 și 06 august 2021, iar volumul producției agricole predate în baza contractului menționat constituie 153 960 de lei, fapt care se confirmă în baza facturilor fiscale din 03 august 2021 și 05 august 2021.

5. Restanța conform situației din 18 ianuarie 2022, fiind producție agricolă în valoare de 146 040 de lei.

6. A indicat că pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la 09 noiembrie 2021, în adresa pârâtei a fost expediată o pretenție care a fost recepționată de către ultima. Prin pretenție s-a solicitat predarea în termen de 7 zile a producției agricole, potrivit prețului convenit, în sumă de 146 040 de lei și achitarea penalității de întârziere, calculate pentru douăzeci de zile calendaristice, în sumă de 14 604 de lei, însă aceasta a rămas fără examinare și executare.

7. A mai indicat, că părțile contractuale, în scopul evaluării anticipate a prejudiciului cauzat de executarea necorespunzătoare a obligațiilor asumate, potrivit pct. 4.2 lit. b) din contract au convenit asupra unei penalități de întârziere în mărime de 0,5% din suma mărfii nelivrate pentru fiecare zi de întârziere. Astfel, mărimea prejudiciului cauzat de neexecutarea obligațiilor contractuale, calculată în perioada de 01 septembrie 2021 – 18 ianuarie 2022 (140 zile de întârziere) constituie 102 228 de lei.

8. În drept, reclamanta GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” și-a întemeiat pretențiile în temeiul art. 9, 15, 16, 774, 858, 901, 947 din Codul civil, art.33, 38, 90, 94, 96, 166, 167, 174, 175, 182/1, 243 din Codul de procedură civilă.

9. Reclamanta a solicitat obligarea SRL „Stanila Agro” de a da GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” producție agricolă (grâu roadă a anului 2021) în valoare de 146 040 de lei, reieșind din prețul de 3 lei pentru un kg din masa utilă a acesteia, încasarea sumei de 102 228 de lei cu titlu de prejudiciu cauzat, încasarea sumei de 7 448,04 de lei cu titlu de taxă de stat și cheltuielile de asistență juridică.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 04 iulie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Criuleni, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, ca fiind neîntemeiată (f. d. 39, 45-49).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 05 iulie 2022, GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic a declarat apel nemotivat (f. d. 43-44) împotriva hotărârii din 04 iulie 2022 a Judecătorei Criuleni, sediul Criuleni, iar la 17 octombrie 2022, a prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f. d. 58-60).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic și menținută hotărârea din 04 iulie 2022 a Judecătorei Criuleni, sediul Criuleni (f. d. 69, 70-76).

13. Fiind investită cu judecarea cauzei, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile formulate în cererea apel, instanța de apel a constatat că instanța de judecată de fond, corect a aplicat normele de drept material și procedural, hotărârea fiind în concordanță cu art. 239-240 din Codul de procedură civilă.

14. Reieșind din obiectul acțiunii și din pretențiile înaintate, instanța de apel a reținut că reclamanta pretinde la încasarea prejudiciului cauzat pentru neexecutarea prestației conform contractului nr.1 din 29 iunie 2021, potrivit căruia pârta nu a vândut reclamantei întreaga cantitate de producție la prețul și în termenul convenit.

15. Astfel, instanța de apel a notat, că relevante speței sunt prevederile art.1108 alin.(1) din Codul civil, care stabilesc că prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

16. Totodată se rețin și prevederile art. 1116 din Codul civil, conform căruia cumpărătorul este obligat să efectueze acțiuni care, în conformitate cu uzanțele, sînt necesare din partea lui pentru garantarea predării și primirii bunului dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

17. La caz, se atestă că prin Contractul nr.1 din 29 iunie 2021 s-a stabilit că SRL „Stanila Agro” s-a obligat să vîndă GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, grâu din roada anului 2021 într-un volum de 100 000 kg la preț de 3 lei/ kg iar cumpărătorul GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” s-a obligat să preia producția agricolă de la depozitul vânzătorului SRL „Stanila Agro”.

18. Conform p.3.5 din contractul de vînzare-cumpărare a producției agricole achitarea pentru producția agricolă se va face prin virament în avans 30% în curs de 7 zile de la semnarea contractului.

19. Punctul 3.6 din contract stabilește, că prețul producției agricole se achită prin virament în rate, dar nu mai tîrziu de data încărcării mărfii.

20. La fel, conform p.3.7 din același contract, momentul executării obligațiilor contractuale de către cumpărător se consideră data includerii mijloacelor bănești la contul de decontare al vânzătorului.

21. Din prevederile contractuale menționate rezultă că vânzătorul urma să predea marfa după ce aceasta era achitată de către cumpărător. Astfel, executarea obligațiilor de către vânzător de a preda marfa, este condiționată de executarea obligațiilor de către cumpărător de a achita prețul acesteia.

22. Reieșind din ordinele de plată prezente la materialele cauzei se atestă că GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” a achitat în total suma de 150 000 de lei în două tranșe (potrivit ordinului de plată nr. 2522 din 05 iulie 2021 și ordinului de plată nr. 2629 din 06 august 2021).

23. Potrivit facturilor fiscale se atestă că SRL „Stanila Agro” a predat GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” marfă în sumă totală de 153 960 de lei (potrivit facturilor fiscale nr. EAA006374898 din 03 august 2021 și nr. EAA006398471 din 05 august 2021).

24. Astfel, pretenția reclamantei/apelantă prin care se invocă că pîrîta ar fi refuzat să predea cantitatea de producție agricolă rămasă din cantitatea totală prevăzută de contract, instanța de apel a respins-o ca neîntemeiată, or, din înscrisurile prezente la materialele cauzei se atestă că în urma transferurilor bănești efectuate de către GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, pîrîta - SRL „Stanila Agro” a predat marfa, fapt confirmat prin facturile fiscale prezentate: nr.

EAA006374898 din 03 august 2021 și nr. EAA006398471 din 05 august 2021.

25. Mai mult decît atît, instanța de apel a constatat că, marfa a fost predată într-o cantitate mai mare, decît suma achitată pentru procurarea acesteia, echivalentul căreia este în mărime de – 153 960 de lei, pe cînd reclamanta potrivit ordinului de plată nr. 2522 din 05 iulie 2021 și ordinului de plată nr. 2629 din 06 august 2021 a efectuat transferuri în sumă totală de doar - 150 000 de lei.

26. Potrivit materialelor cauzei nu se regăesc alte înscrisuri care ar demonstra că GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” ar fi efectuat ulterior transferuri pe conturile pîrîtei, respectiv, solicitarea acestuia cu privire la obligarea pîrîtei de a da reclamantei producția agricolă în valoare de 146 040 de lei, reieșind din prețul de 3 lei/kg din masa utilă a acesteia cît și pretenția cu privire la încasarea prejudiciu cauzat, este una vădit neîntemeiată.

27. Reieșind din cele menționate, instanța de apel a conchis că argumentele apelantei GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” din cererea de apel, nu au fost confirmate în nici un mod, atestându-se doar un caracter declarativ fără nici un suport juridic, din care considerent urmează a fi respinse ca nefondate.

28. În baza circumstanțelor de fapt constatate, instanța de apel a considerat ca fiind corectă soluția instanței de fond, privind respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” împotriva SRL „Stanila Agro” cu privire la executarea prestației și încasarea prejudiciului cauzat.

29. Instanța de apel a subliniat că, argumentele invocate de către apelantă asupra obiectului acțiunii, sunt lipsite de suport juridic, iar instanța le-a apreciat ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

30. Mai mult, instanța de apel a apreciat critic și alegațiile apelantei asupra pretenției încălcării a dreptului la un proces echitabil de către instanța de fond precum că nu ar fi apreciat în nici un mod acțiunea, iar hotărîrea ar fi nemotivată or, soluția dată de prima instanță este legală, întemeiată și motivată, fiind adoptată în conformitate cu normele de drept material și de

drept procedural relevante, în baza aprecierii juste a materialului probator din dosar.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

31. La 29 decembrie 2022, GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic a declarat recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir” (f. d. 83-86).

SOLICITAREA RECURENTEI

32. În motivarea recursului, recurenta GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

33. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

34. Completul de judecată conchide că recurenta s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 21 decembrie 2022, la adresa electronică a recurente și a avocatului acesteia, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 77).

35. La 31 ianuarie 2023, în adresa SRL „Stanila Agro” a fost expediată copia recursului declarat de recurenta GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 90), însă plicul a fost remis în adresa instanței cu mențiunea poștașului

„nereclamat” (f. d. 91-92), iar la 01 septembrie 2023 a fost expediat repetat și în adresa avocatului acesteia Vasile Triplac, fiind recepționat la 06 septembrie 2023, potrivit avizului de recepție (f. d. 132).

36. La 28 septembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Stanila Agro”, reprezentată de avocatul Vasile Tripac a depus referință, solicitând declararea recursului depus de GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, ca fiind neîntemeiat și nefondat (f. d. 136, 137-138, 139).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

37. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în redacția până la 01 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consider inadmisibilă în cazul în care:a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432alin. (2), (3) și (4).”

38. Art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă (în redacția până la 01 septembrie 2023):

„(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consider că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

39. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare din 01 septembrie 2023):

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

41. Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

42. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de recurenta GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs), enunțate la pct. 38 din prezenta încheiere.

44. Verificând motivele de casare, invocate în recursul declarat de GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția

pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

46. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de recurenta GȚ „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

49. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

50. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir”, ca fiind inadmisibil.

51. Ținând cont de cele expuse *supra*, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Zmeu Ștefan Vladimir”, reprezentată de avocatul Eduard Melnic împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni